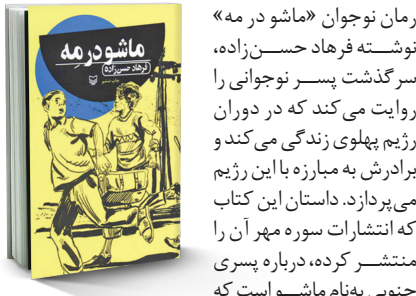

رمان نوجوان

ماشو در مه

رژیم پهلوی برادرش حجت را هنگام پخش اعلامیه دستگیر کرده است. کاظم، دوست صمیمی اوست که پسری بسیار زنگ و باهوش است.

دوست دیگر او سیامک نام دارد که سیا صدایش می‌زند، او پس‌رکی نام‌رتب و سلخته است. داستان از این قرار است که کاظم از افرادی می‌شنود که کیفی پر از طلا و جواهر را زیر لوله‌های نفت مخفی کرده‌اند، او هر چیزی که شنیده را برای ماشو تعریف می‌کند و بسیا هم مخفیانه به صحبت‌های آن دو گوش می‌دهد و می‌خواهد در به‌دست آورد این گنج با آنها شریک شود.

هر سه دوست در بی گنج می‌روند و کل لوله‌های نفت را زیر و رو می‌کنند، اما هیچ‌چیزی نصیب‌شان نمی‌شود، زمانی که آنها در حال گشتن بودند گاردی‌های شرکت نفت به آنها شک می‌کنند و به‌دنبال‌شان می‌روند. هر سه آنها به کتابخانه پناه می‌برند و در آنجا با حبیب دوست برادر ماشو، آشنا می‌شوند. حبیب به آنها می‌گوید که دست از این کار بردارند و دیگر دنبال این کار نزنند، او به ماشو پیشنهاد می‌کند که راه برادرش را ادامه بدهد و شب‌ها به او در پخش کردن اعلامیه کمک کند. ماشو در دوراهی سختی قرار می‌گیرد.

رمان نوجوان

روایتی ساده‌از ماجرای پیچیده

رمان نوجوان «روایتی ساده از ماجرای پیچیده» نوشته ابراهیم حسن‌بیگی، برهه‌ای از تاریخ را روایت می‌کند که بیاتگر ظلم، ستم، بی‌عدالتی و در یک کلمه استکبار برای نوجوانان امروزی است. این رمان که از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده، روایتی ساده از پسر نوجوان نازده ساله ترکمنی به‌نام الیاس است که عاشق دختر خان روستا صفورا می‌شود و در ذهنش به‌ازدواج‌بسا او فکر می‌کند. این عشق نافرجام خیلی زود به نفرت و حس انتقام تبدیل می‌شود. نوجه‌های خان، یوسف، برادر الیاس را می‌کشند و عزا و ماتم جای عروسی‌اش را می‌گیرد. بعد از این اتفاق او در حبویه ماجراها و مبارزات قبل از انقلاب، الیاس مدام به فکر راهی است انتقام‌خون برادرش را بگیرد. کینه‌اواز خانواده‌خان باعث کهرنگ شدن عشقش به صفورا می‌شود. قصه الیاس در این کتاب روایتگر زمین، خان و رعیت به همراه ظلم، ستم و عشق نافرجام اوست. این رمان با بیان داستانی زندگی الیاس و خانواده‌اش سعی دارد به مفاهیم مهم‌تر و عمیق‌تر مثل عدالت‌خواهی برای نسل امروز بپردازد. نوجوانان با این کتاب همراه شخصیت اصلی نوجوان شده و از میان ماجراهایی عجیب می‌گذرند که متعجب و شگفت‌زده‌شان می‌کند.

رمان نوجوان

فصل درو کردن خرمن

رمان نوجوان «فصل درو کردن خرمن» نوشته محمد رضا بایرامی، داستانی برای نوجوانان درباره پسری روستایی است که از خدمت سربازی فرار می‌کند و به خانه برمی‌گردد و در زبان‌ها همه‌جا دنبال او هستند. بخشی طولانی و جذاب از کتاب به کشفش اهالی روستا و مأموران پاسگاه، پیرامون جست‌وجوی سرباز فراری می‌گذرد. به جزاین نویسنده‌نشان می‌دهد که دیالوگونویس خوبی است.ن شخصیت‌ها گزیده، بجا و بدون پرآکنده‌گویی صحبت می‌کنند و گفتارشان به خوبی، شخصیت‌روستایی با شهری آنها نشان می‌دهد. داستان سرباز فراری با زندانی شدن پدرش و سفر برادر و مادرش به شهری دیگر جهت یافتن او ادامه می‌یابد. نویسنده در شرح درماندگی‌ها، ترس‌ها و شادی‌های اندک این روستایی‌ها که کم‌کم به جریان انقلاب می‌رسند، بسیار موفق عمل کرده است. او با نثری روان و صمیمی، دنیای نوجوانانی که بخش مهمی از حرکت انقلاب اسلامی را به‌وجود آوردند به شکلی نو، بدون اغراق و شاعرانزدگی ترسیم کرده است. او در این اثر با توصیف دقیق و واقع‌گرایانه‌ای از روستا و روابط آدم‌هایش، داستانی هنری و خوش ساخت پدید آورده است که در ذهن خواننده به یادگار می‌ماند. در بخشی از این کتاب می‌خوانیم:«خیلی زودتر از آنی که فکر می‌کردیم، بازوی علی خوب شد. ننه هم درست و حسابی پیش می‌رسید. هر بار که کسی گوفسند می‌کنست، می‌رفت و جگرش را می‌خرد و می‌آورد برایش. هر روز مرا می‌فرستاد تا از گرم خرما بخرم. می‌گفت خرما دوی هزار درد است و داداش را مجبور می‌کرد صبح و ظهر و شام، خرما بخورد.»

گفت‌وگو

ازآسته سلیمی تویفراه

روزنامه‌نگار

سیداحمد میرزاده، از شاعران و نویسندگان فعال در حوزه کودک و نوجوان است که آثارش همواره مورد توجه مخاطبان و کارشناسان و منتقدان ادبی قرار گرفته و اغلب کتاب‌هایش در جشنواره‌های ادبی برگزیده شده است. انتشار بیش از ۴۰عنوان کتاب در بخش ادبیات کودک و نوجوان و موفقیت‌بخشی از این آثار در بیش از ۱۰جشنواره ادبی، بخشی از کارنامه ادبی و همچنین موفقیت‌های او در این حوزه را نشان می‌دهد. میرزاده در مطبوعات کودک و نوجوان هم حضور فعال دارد و آثار متعددی از وی در نشریات کودک و نوجوان منتشر شده است. از تازه ترین آثار این شاعر و نویسنده کودک و نوجوان می‌توان به کتاب پژوهشی «در هفت آینه» اشاره کرد که موضوع آن، نقد و بررسی کتاب‌های نظری شعر کودک و نوجوان در ایران است. برای آشنایی با دیدگاه‌های سیداحمد میرزاده در باره ادبیات کودک و نوجوان و همچنین کتاب جدیدش، از هفت آینه، با این شاعر و نویسنده حوزه کودک و نوجوان گفت‌وگو کرده‌ایم.

جایگاه شعر و داستان کودک و نوجوان در جامعه ایران را چگونه می‌بینید؟ آیا می‌توان ادعا کرد در سال‌های اخیر شاهد رشد و اعتدالی این حوزه ادبی در میان نویسندگان و مخاطبان کودک و نوجوان هستیم.

بله، به‌نظر من در سال‌های بعد از انقلاب، هیچ‌بخش از ادبیات، به‌اندازه ادبیات کودک و نوجوان رشد نکرده است. به‌طوری‌که تبدیل به یک گرایش علمی خاص شده و الان در دانشگاه‌های معتبر کشور از جمله دانشگاه شیراز و دانشگاه شهید بهشتی در دوره‌های ارشد و دکتری تدریس می‌شود. نویسندگان و شاعران کودک، روزبه‌روز به ذهن و زبان کودکان نزدیک و نزدیک‌تر شده‌اند و امروز آثار خلاق تولید می‌شود که قابل رقابت با بهترین آثار ادبیات جهانی کودک است. اما متأسفانه آشنایی خانواده‌ها با مقوله ادبیات ناب کودک، بسیار اندک است. آشنایی دستگاه‌های فرهنگی کشور نیز همین‌طور. باکمال تأسف باید عرض کنم گاهی حتی ناشران خاص کودک هم ناآگاهانه گام برمی‌دارند و گاه نیز عامدانه و بنا به مصلحت‌هایی غیرفرهنگی گام‌هایی برمی‌دارند که به زبان ادبیات ناب کودک ما تمام می‌شود.

در چنین شرایطی، وضعیت عرضه و تقاضا در بخش ادبیات کودک چطور است؟

از آنجا که تناسبی بین عرضه و تقاضا در عرصه ادبیات کودک وجود ندارد، یعنی تقاضا بسیار بالاتر از میزان عرضه آثار خوب است، خواه‌انخواه در چنین شرایطی کالاهای بد نیز بیشتر با بسیار خواهند داشت. این امر رقابت نابرابری را میان تولید کنندگان آثار کودک به‌وجود می‌آورد. این رقابت نامعادله، گاهی ناشران فهیم را هم به سمت اقدام‌های غیرفرهنگی سوق می‌دهد.

یکی از موضوعات مطرح در ادبیات کودک، مسئله مجموعه‌سازی و بسته‌بندی‌های موضوعی و یک‌های به‌اصطلاح خلاقانه است که منام در بازار توزیع می‌شود. شما در این باره چه نظری دارید؟

در سال‌های اخیر، ما را روند روبه‌رشد شاعرانذگی جدید روبه‌روبییم که مصادیق آن را می‌توان در مجموعه‌سازی، بسته‌بندی موضوعی، کپیج‌کردن محتواهای خلاق و افزایش ترجمه‌های ضعیف در موضوع مهارت‌های زندگی دید. اینها واقعا عرصه را بر کارهای خلاق تنگ کرده‌اند و فضا برای جولان شعاردهندگان و کپی‌گران و هوجی‌گران فراهم شده است. اینها مسیر سالم ادبیات کودک در دهه‌های گذشته را تا حد زیادی منحرف کرده و شاهکارهای ادبی در این میان کم‌شده‌اند. خانواده‌ها هم متأسفانه

فرهنگ

ادبیات کودک و نوجوان تزئینی نیست

گفت‌وگو با سیداحمد میرزاده، شاعر و نویسنده کودک و نوجوان

با اعتماد به دستگاه‌های فرهنگی، کودکان‌شان را به این سمت‌وسو می‌کشانند. غافل از اینکه اینگونه کارها، در ذات خود مستقیم‌گویی توهم‌آمیزی دارد که قطعاًاز چشم‌تیزبین کودکان‌باهوش روزگار ما دور نخواهد ماند و در درازمدت تأثیرات مخربی هم در ذوق و طبع نسل نوجوان و جوان خواهد داشت. همچنین می‌دانند. البته آشنایی با مخاطب کودک و نوجوان مسئولهای است که هم به اطلاعات علمی مانند آشنایی با فیزیکولوژی و روانشناسی رشد، آشنایی با جامعه‌شناسی کودکان‌و هم به اطلاعات تجربی‌نیاز دارد. به‌این معنی که ۲راهینها باهم باید باشد. کسی که کودک را فقط از طریق کتاب‌های علمی شناخته باشد هم در واقع شناخت بسیار ناقصی دارد. نویسنده نیازاز پیش‌باید ادبیات‌حرفه‌ای این حوزه به ۲۰۰نفر برسد واین در حالی است که جامعه مخاطبان کودک ما آثار نابی دریافت نمی‌کند و در این حوزه با کمبود آثار باکیفیت روبه‌رو هستیم. این معضل باعث شده «در هفت آینه» انتشار سه کتاب کودک و نوجوان با تولیدات و محصولات با سطح کیفیت پایین اشباع شود. متأسفانه وضعیت فعلی ادبیات و نشر ما به‌گونه‌ای است که تعداد کتاب‌های نامناسب‌به‌نسبت کتاب‌های مناسب برای مخاطبان کودک خیلی بیشتر هستند و چون مخاطب کودک چندان متوجه کیفیت اشعار نمی‌شود لذا تهیه کتاب‌های بی‌کیفیت و نازل باعث نگرانی او نمی‌شود. این مسئله برای کسانی که در امر تولید آثار دست‌نزدی دارند قابل درک است، نه خود کودکان و حتی والدینشان. در این میان حتی امور تربیتی مدارس هم آنگونه‌که باید با کودکان و روحيات آنها آشنایی ندارند. در این شرایط باید فرایندی برای معرفی آثار خوب و ناب ادبیاتی در این زمینه فراهم شود. ما باید با معرفی آثار باکیفیت در حوزه ادبیات کودک و با فراهم کردن روش‌هایی برای توسعه این ادبیات باعث بهبود وضعیت موجود شویم. جامعه باید بیشتر از پیش‌باید ادبیات ناب کودک آشناده‌شود تا زمانی که این اتفاق نیفتد پیشرفت در این حوزه بسیار دشوار و کند‌صورت می‌گیرد. اگر چه رشته ادبیات کودک در دانشگاه‌ها دایر شده است اما ما باید به وسیله تربیت نویسنده‌های خوب سعی در تولید مجموعه‌های بهتر داشته باشیم و تناسب بین عرضه و تقاضا را ایجاد کنیم.

مسئله مهم ادبیات کودک در کشورمان را در چه در مواردی می‌بینید؟
مسئله مهمی‌که در ادبیات کودک وجود دارد، عدم‌هماهنگی بین تعداد آثار و تعداد کودکان است. تناسبی بین عرضه و تقاضا در این حوزه وجود ندارد. شاید تعداد نویسندگان حرفه‌ای این حوزه به ۲۰۰نفر برسد واین در حالی است که جامعه مخاطبان کودک ما آثار نابی دریافت نمی‌کند و در این حوزه با کمبود آثار باکیفیت روبه‌رو هستیم. این معضل باعث شده «در هفت آینه» انتشار سه کتاب کودک و نوجوان با تولیدات و محصولات با سطح کیفیت پایین اشباع شود. متأسفانه وضعیت فعلی ادبیات و نشر ما به‌گونه‌ای است که تعداد کتاب‌های نامناسب‌به‌نسبت کتاب‌های مناسب برای مخاطبان کودک خیلی بیشتر هستند و چون مخاطب کودک چندان متوجه کیفیت اشعار نمی‌شود لذا تهیه کتاب‌های بی‌کیفیت و نازل باعث نگرانی او نمی‌شود. این مسئله برای کسانی که در امر تولید آثار دست‌نزدی دارند قابل درک است، نه خود کودکان و حتی والدینشان. در این میان حتی امور تربیتی مدارس هم آنگونه‌که باید با کودکان و روحيات آنها آشنایی ندارند. در این شرایط باید فرایندی برای معرفی آثار خوب و ناب ادبیاتی در این زمینه فراهم شود. ما باید با معرفی آثار باکیفیت در حوزه ادبیات کودک و با فراهم کردن روش‌هایی برای توسعه این ادبیات باعث بهبود وضعیت موجود شویم. جامعه باید بیشتر از پیش‌باید ادبیات ناب کودک آشناده‌شود تا زمانی که این اتفاق نیفتد پیشرفت در این حوزه بسیار دشوار و کند‌صورت می‌گیرد. اگر چه رشته ادبیات کودک در دانشگاه‌ها دایر شده است اما ما باید به وسیله تربیت نویسنده‌های خوب سعی در تولید مجموعه‌های بهتر داشته باشیم و تناسب بین عرضه و تقاضا را ایجاد کنیم.

یکی از نکات کلیدی در بخش نویسندگی کودک و نوجوان، مسئله «شناخت مخاطب» است. آیا شما هم روی این نکته تأکید دارید؟ اگر موافق هستید در این باره بیشتر توضیح دهید.

شناخت مخاطب از جمله شناخت علمی و تجربی فقط یک‌بخش کار است. به‌صرف آشنایی با مخاطب، نمی‌توان نویسنده کودک شد. برخی با توجه به اینکه در حال نوشتن برای مخاطبی با ویژگی‌های خاص پیش‌از پیش‌باید ادبیات ناب کودک و نوجوان آشناده‌شوند. شناخت علمی و روانی و ادبی آثار کودک غافل می‌شوند و فراموش می‌کنند که ادبیات یک هنر است. در هنر جذابیت، زیبایی و نوآوری اهمیت دارد. در نتیجه یکی از مشکلات ادبیات کودک مخصوصاً در سال‌های اخیر نظر بیهوشی و خنثی‌است که بی‌توجه به جنبه‌های بومی و شناخت کارکردهای ویژه زبان و ادبیات فارسی وحی منزل پنداشته می‌شود.

شما مهم‌ترین ویژگی نویسنده یا شاعر کودک و نوجوان را در چه مواردی می‌دانید؟
مهم‌ترین ویژگی نویسنده و شاعر کودک به‌نظر من تسلط بر ادبیات کودک است. حال سوال پیش می‌آید که تسلط بر ادبیات کودک چه معنی دارد؟ به این معنی که اگر فردی می‌خواهد شاعر کودک خوبی باشد، باید به جایی برسد که بتواند ادعا کند هیچ کتاب شعر خوبی برای کودکان منتشر نشده است، مگر اینکه آن را خوانده باشد. رمان‌نویس نوجوان باید بتواند به جایی برسد که ادعا کند هیچ رمان نازش و مطرحی برای نوجوانان منتشر نشده است، مگر اینکه آن را خوانده باشد؛ یعنی نویسنده باید غرق در حرفه خود و کاملاً بر آن سیطره داشته باشد. نویسنده و شاعر کودک همچنین باید توابع حرفه خویش را هم بیپذیرد، چرا که بعد از مدتی فعالیت مستمر نویسنده برای کودکان، کم‌کم زبان، ذهنیت و لهجه خاصی پیدا

به‌نظر شما، افرادی که می‌خواهند در حوزه ادبیات کودک و نوجوان کار کنند باید چه ویژگی‌هایی داشته باشند؟ و آیا صرف آشنایی با برخی ویژگی‌های کودکان و نوجوان می‌تواند برای شروع فعالیت در این زمینه کافی و مؤثر باشد؟
افرادی که می‌خواهند در حوزه ادبیات کودک و نوجوان کار کنند، باید به ۲معنا پیوسته توجه داشته باشند؛ نکته اول این است که این افراد در حال کار برای مخاطبی با ویژگی‌های خاص هستند و نکته دیگر این است که برای مخاطب خاص اثری ادبی خلق می‌کنند. مشکل بسیاری از افرادی که ادبیات کودک را سرسری می‌گیرند، همین است که با از

می‌کند. فرد دیگر نمی‌تواند قلمبه و سلمبه صحبت کند و این موارد کم‌کم برای فرد در روابط اجتماعی ممکن است مشکلات کوچکی ایجاد کند و نویسنده کودک باید این موارد را بیپذیرد.

به‌نظر شما، رویکردها به ادبیات کودک و نوجوان باید با چه هدفی باشد؟

این پرسش مهمی است که پیرامون ادبیات کودک بسیار مطرح می‌شود، اما به عقیده من تنها این پرسش ویژه ادبیات کودک نیست. به‌طور عام درباره ادبیات هم می‌توان این سؤال را مطرح کرد که آیا ادبیات غایتی دارد؟ نظر به ادبیات بیش از ۲هزار سال قدمت دارد، برای مثال «رسطو» معتقد بود که هدف از ادبیات تزکیه‌نفس است یا در قرن شانزدهم ژانر حماسی، عاشقانه و تعلیمی داریم. از دیدگاه امثال سیدنی از این انواع قطع شعر تعلیمی است که ارزش دارد. اتفاقاًنظر به او طرفداران بسیاری یافت و این دیدگاه یک دوره از تاریخ‌نظر به ادبیات را به‌خود اختصاص داد. در ادبیات این همه آثار حماسی، عاشقانه و… داریم که عواطف ما را تحریک می‌کنند و آنها را بسپار دوست داریم. تمام این موارد از نظر سیدنی فاقد ارزش بود. در قرن هجدهم «ولیم وردزورث» معتقد بود که هدف از ادبیات صرفاً لذت‌بخشیدن به مخاطب از طریق خلق زیبایی است. این نظریه هم اگر چه تاکنون نظریه غالب بوده است، اما هنوز هم افرادی وجود دارند که برای ادبیات غایات اخلاقی قائل هستند. در ادبیات کودک هم این بحث مطرح است و شدت و حدت بیشتر دارد. تمام این بحث‌ها هم وابسته به دیدگاه‌ها نیست به مفهوم کودکی است. دیدگاه تعلیم و تربیتی همواره کودک را موجود ناقصی می‌داند که باید به‌کمال برسد؛ این دیدگاه ادبیات را صرفاً یک ابزار می‌داند. این دیدگاه در ادبیات کودک و نوجوان قدمتی به تاریخ کل ادبیات دارد. نظامی و جامی و… انواعی از اندرنامه‌های مشهور دارند که سرشار از نصیحت به کودکان است. تفاوت افرادی که به‌دنبال شعر تربیتی‌اند با نظامی فقط در این است که قائل به زبان کودکانه هستند. امروز دست‌اندر کاران ادبیات کودک نگاهشان به ادبیات کودک این نیست. آنها معتقدند ادبیات باید فرصتی به کودکان بدهد که کودکی کنند واز کودکی لذت ببرند. این افراد همچنین معتقدند ادبیات باید زبان احساسات و عواطف کودکان باشد و به آنها فرصت دهد از زیبایی‌های زبانی لذت‌برند در اینجا نمی‌توان گفت کدام دیدگاه درست است، اما من معتقدم همانگونه‌که در ادبیات بزرگ‌سال شعر حماسی، عاشقانه، تعلیمی و… وجود دارد، در شعر کودک هم ممکن است انواع زانرها وجود داشته باشد و به تمام موارد گفته شده نیاز باشد. من به‌عنوان نویسنده کودک و نوجوان شخصاً به اهداف اخلاقی، الهی و دینی در ادبیات کودک به‌شدت معتقدم، اما این هنر نویسنده و شاعر است که به‌نحوی بنویسد که دستش برای مخاطب رو نشود و کودک احساس نکند که فردی از موضع عاقل‌تر و بالاتر تا او در حال صحبت است، چرا که اگر در جایی چنین اتفاقی رخ دهد، ادبیات کودک محقق نشده است.

آیا به‌نظر شما، در کشور ما و هم‌اکنون به ادبیات کودک و نوجوان به اندازه کافی توجه می‌شود یا این حوزه نیازمند توجه بیش از این است؟

به‌نظر من، دویا هر در فرهنگي در توجه به حوزه ادبیات کودک و نوجوان است. در واقع ادبیات لایه پنهان رسانه‌های تأثیر گذار جهان است. ما باید در این حوزه نگاه منظومه‌ای و بلندمدتی داشته باشیم، این هم معنا که به همه ابعاد جهان‌بینی برای کودکان پاسخی زیبا و جامع بدهیم اگر نوانستیم این منظومه بلندمدت را در ادبیات کودک و نوجوان ایجاد کنیم، می‌توانیم اثرگذاری لازم را انتظار داشته باشیم. کار باید به‌دست متخصص امر سپرده شود. ادبیات کودک مسئله‌ای تزئینی نیست و باید توجه و سرمایه‌گذاری لازم در این حوزه صورت پذیرد.

نگاه

نسیبیه توفیقی

یادداشتی بر کتاب «انقلاب و لاله‌ها» نوشته زنده‌یاد سوسن طاق‌دیس

قصه لاله‌های انقلاب برای کودکان امروزی

درباره موضوع انقلاب اسلامی برای مخاطبان کودک تا به حال آثار داستانی زیادی تالیف و منتشر شده که زمان تالیف و انتشار اغلب این آثار در سال‌های اولیه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بوده و در سال‌های اخیر کمتر شاهد تالیف و انتشار داستان با موضوع انقلاب اسلامی برای مخاطبان گروه سنی کودک بودیم. بیشتر کتاب‌های داستانی منتشره با موضوع انقلاب اسلامی در سال‌های اخیر برای گروه‌های سنی نوجوان و بزرگسال بوده که یکی از محرک‌های اصلی آن هم برگزاری جشنواره داستان انقلاب در حوزه هنری بوده است. با این حال، در دهه‌های اخیر باز هم شاهد تالیف و انتشار آثار داستانی با موضوع انقلاب اسلامی برای مخاطبان کودک بوده‌ایم که یکی از آنها، اثری از زنده‌یاد سوسن طاق‌دیس است که در نیمه اول دهه ۹۰ برای مخاطبان کودک منتشر شد.

این اثر داستانی با عنوان «انقلاب و لاله» با موضوع انقلاب اسلامی برای گروه سنی کودکان است که اتفاق خوشایندی در مسیر معرفی انقلاب اسلامی و ریشه‌ها و زمینه‌های آن برای کودکان امروزی محسوب می‌شود؛ کودکانی که پیونددهنده نسل‌های بعدی با مران و زنان انقلابی امروز هستند.

در کتاب «لاله‌ها و انقلاب» نویسنده با محوریت قرار دادن زندگی یک شخصیت کودک به‌نام «لاله» که نمادی از کودکان امروزی است به بازخوانی گذشته خانواده این کودک می‌پردازد که با موضوع انقلاب اسلامی از تباط مستقیمی داشته‌اند. شخصیت لاله به‌گونه‌ای ساخته و پرداخته شده که همخوانی مناسبی با روحیات کودکان در دوره‌های زمانی مختلف دارد؛ او هم مانند هر دختر کوچکی، عروسکی دارد که به آن دل بسته است و در تنهای و خیال خود با عروسک حرف می‌کند.

نویسنده از طریق رابطه سارا و عروسکش، فکر و خیال‌های سارا را بیان می‌کند. البته هدایت موضوع داستان به‌گونه‌ای است که از همان ابتدا به سمت مسائل اجتماعی از جمله رویدادهای انقلاب اسلامی کشیده می‌شود. نخستین بحث در گفت‌وگوی خیالی سارا با عروسکش درباره موضوع پدر است که سارا از عروسک می‌پرسد پدر داری یا نه. عروسک می‌گوید نه و سارا می‌گوید من هم پدر ندارم. وقتی این مسئله را با مادرش در میان می‌گذارد، مادرش می‌گوید پدر تو در زمان انقلاب اسلامی شهید شده است.

به این وسیله موضوع انقلاب اسلامی مطرح می‌شود و برای شخصیت سارا که کودکی بیش نیست، هضم موضوع کمی سخت است. او کلماتی مانند «انقلاب اسلامی»، «تظاهرات»، «اعتصاب»، «قیام»، «شهید» و به‌درستی نمی‌تواند تشخیص دهد. مادر همین مدام از مادرش درباره این کلمات می‌پرسد و سعی می‌کند جایگاه هر یک از این کلمات را در ذهن کوچک خود مشخص کند و درباره رابطه معنایی این کلمات به یک فهم معین برسد.

نویسنده سعی کرده داستان انقلاب و لاله‌ها را به چند فصل جداگانه تقسیم کند که هم از نظر موضوعی از آشفنگی مفاهیم جلوگیری کند و هر مطالعه‌ان آن را برای مخاطب کودک آسان کند. کلمات کلیدی داستان مانند اعتصاب، تظاهرات و شهید هم در هر یک از این‌ فصل‌ها به‌عنوان موضوع اصلی مطرح و درباره آن توضیحات کامل بیان شده است. سوسن طاق‌دیس در توضیح مراحل مختلف وقوع انقلاب اسلامی که باعث شکل‌گیری نهایی نهضت حضرت امام خمینی(ره) شد، به شرح مختصری از برخی رویدادهای مهم آن دوران هم پرداخته که در برطرف شدن برخی ابهامات موضوع به ذهن پرسرگسر مخاطب کودک کمک می‌کند. از جمله وقتی به ریشه انقلاب اسلامی می‌پردازد، به رویدادهای مهم و تأثیرگذاری مانند قیام ۱۹دلی مردم قم در سال ۱۳۴۶ در اعتراض به مقاله توهمین امیز روزنامه اطلاعات به ساحت حضرت امام خمینی(ره) و همچنین قیام‌های مردمی در شهرهایی که در ادامه قیام مردم قم بوده اشاره می‌کند که تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ماه سال ۱۳۵۷ ادامه داشته است.

نویسنده همچنین به دیگر اتفاق‌های مهم در سایر شهرها مانند آتش‌سوزی در سینما رکس آبادان اشاره می‌کند که همگی از جنایات حکومت ششاه در آن دوران بوده است. شخصیت سارا به‌عنوان کودکی که می‌تواند نمایندنده کودکان امروزی باشد در یک بازی کودکانه با عروسک خود با چنین مفاهیمی آشنا می‌شود که برای او تازه‌گی دارد. راجع به تلاش کرده در کتاب حاضر به دادن اطلاعات کلی راجع به انقلاب اسلامی به خوانندگان کودک بسنند کند و تنها باعث کنجکاوی مخاطبان کودک نسبت به موضوع انقلاب اسلامی شود. کتاب از این جهت قابل توجه است. از ویژگی‌های اصلی این کتاب، بهره‌مندی از تصاویر متناسب با ذهنیات کودک و موضوع انقلاب اسلامی است که ترکیب درستی در این زمینه صورت گرفته که در نهایت باعث یکدستی متن و تصویر شده است.

همچنین کیفیت فنی کتاب هم به کمک سایر اجزای آن آمده در نهایت یک اثر کامل شکل گرفته است. کتاب «انقلاب و لاله‌ها» نوشته سوسن طاق‌دیس با تصویرگری پرسا پورحسینی در ۱۱۲صفحه (مصور) با هزینه‌های انتشارات سوره مهر چاپ و منتشر شده است.